Terezín – Om detta må vi berätta

- Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att fundera på vilka krafter som kan leda till att mänskliga rättigheter har kränkts och fortsätter att kränkas. Eleverna ska ta avstånd från att människor utsätts för förtryck.

Läraren reflekterar

Bilden är ofta ett effektivt sätt att väcka känslor, en bild säger ju mer än 1 000 ord! Den talar direkt till betraktaren och det är ofta lätt att ställa frågor till bilden som engagerar. Eleverna får också frågor när de ser bilden och kan således bidra till lektionen. Ett enkelt sätt att utöva elevinflytande! Bilden nedan är tagen från en privat resa och jag kan berätta en hel del om bilden. Det händer något med eleverna när vi lärare delar med oss av något personligt och självupplevt.

Om bilden

Samtalet om bilden kan användas fristående och/eller som en del i något större, till exempel om mänskliga rättigheter, demokrati, politiska strömningar, andra världskriget eller etik. Jag har använt den i samband med aktuella politiska händelser, som NMR:s demonstration under bokmässan i Göteborg 2017. Bilden är tagen från utanför koncentrationslägret i Terezín. På ena sidan kullen badade fångvaktarnas barn och på den andra avrättade, torterade och förnedrade barnens pappor oskyldiga människor.

CC BY NC SA

Metod

Vi samtalar om det aktuella (i exemplet NMR och bokmässan) och vad eleverna känner till. Vi fyller gemensamt i luckor. Därefter berättar jag om Terezín. Jag visar bilden och berättar vad den föreställer. Eleverna tänker, samtalar och skriver om:

- Vilka tankar får du av bilden?
- Vad tror du att de badande barnen kände till om vad som hände på andra sidan kullen?
- Hur tror du att papporna var som: A) pappor B) fångvaktare
- Hur kan familjelivet sett ut för en familj på rätt sida kullen?
- Känner du till andra händelser historiskt eller geografiskt där liknande händelser ägt eller äger rum?
- Hur kan man förklara att koncentrationsläger har funnits? Hur är det möjligt?
- Gjorde fångvaktaren rätt eller orätt som utförde sitt jobb? Övriga familjemedlemmar?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Utveckla kunskaper om händelser, aktörer och förändringsprocesser under olika tidsperioder samt om historiska begrepp och långa historiska linjer.
Utveckla förmåga att resonera om etik, moraliska frågor och livsfrågor utifrån olika perspektiv.
Utveckla kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter.

Centralt innehåll*

Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.
De båda världskrigen, deras orsaker och konsekvenser. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag. Människors motstånd mot förtryck.
Analys av och reflektion över etiska frågor utifrån elevernas egna argument samt utifrån tolkningar inom religioner och andra livsåskådningar och utifrån etiska modeller. Sådana frågor kan till exempel handla om frihet, rättvisa och solidaritet.
Kränkningar av de mänskliga rättigheterna i olika delar av världen och internationellt arbete för att främja mänskliga rättigheter.

Betygskriterier*

Flera av SO-ämnenas Betygskriterier berörs. Det beror helt och hållet på hur omfattande och i vilken syfte bilden används.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA